

Отже, наявність медичного нарративу у художньому творі занурює читача у атмосферу серйозних роздумів про цінність людського життя. Такий вид літературно-наукової інтермедіальності дозволяє автору роману актуалізувати читацьке сприйняття та переосмислити фундаментальні проблеми людського буття.

Любіна Л.А.

КОПІНГ-СТРАТЕГІЇ ПОВЕДІНКИ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ СТРЕСОСТІЙКОСТІ

Кафедра психології та філософії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Сьогодні більшість наукових, і теоретичних, і емпіричних досліджень підтверджують, що стрес – є постійним супутником студентського життя. Велика кількість досліджень в галузі психології та акмеології здійснюють інтенсивний пошук конструктів, що характеризують здатність особи бути стійкою до численних життєвих проблем і труднощів, зберігати психологічне здоров'я і успішно розвиватися, адаптуючись як до соціальних, так і до особистісних трансформацій і криз. Тому актуальність проведеного дослідження не викликає сумнівів. Дослідження «поведінки подолання» (копінг-поведінки) дозволяє виокремити найбільш ефективні шляхи та стратегії подолання стресів серед студентів нашого університету.

Мета дослідження – вивчення особливостей стресостійкості особистості та основних копінг-стратегій поведінки у студентів-медиків. Об'єкт дослідження: стресостійкість та копінг-стратегії особистості студентів-медиків. Предмет дослідження – взаємозв'язок рівня стресостійкості особистості та копінг-стратегій її поведінки у студентів-медиків.

У вітчизняній та закордонній психології існує безліч досліджень, що присвячені поняттю стресу, вивченню стресогених факторів, стадій стресу, серед них дослідження Ф.Березина, В. Вилюнаса, І. Ісаєва, О. Кокуна, Г. Сельє, Л. Сироти, Л. Суботіна, В. Ялтонського та багато інших. Дослідження проблемі стресостійкості особистості присвячені праці М. Корольчук, В. Крайнюк, А. Косенко, Т. Кочергіна та ін. Актуальною проблемою є вивчення особливостей прояву стресу у студентів під час екзаменаційної сесії Н. Різві, Н. Водопьянова та ін. Дослідженням емоційного стресу студентів медичного університету під час сесії присвячені дослідження Ю. Щербатих, А. Фаустова та ін.

Науковці М. Корольчук, А. Косенко, О. Кокун, Т. Кочергіна та ін. розглядають стресостійкість як особистісний симптомокомплекс, що має певну структурну організацію, яка розвивається в онтогенезі, та виявляє девіації при різноманітних патологічних станах. Специфічними ознаками відсутності стійкості до стресів є: низька диференційованість, зниження адаптаційного потенціалу, збереження біполярної структури організації факторів тощо.

Вибірка є неоднорідною за параметром стресостійкості: в ній зустрічаються студенти які ефективно долають стресові впливи та такі студенти, що відчувають певні труднощі у подоланні стресових життєвих ситуацій; для більшості студентів стоматологів домінуючими копінг-стратегіями поведінки є неефективні копінг стратегії (уникнення, конфронтація, дистанціювання); для студентів з відносно низьким рівнем стресостійкості більшою мірою характерне використання для копінг-стратегій, спрямованих на отримання допомоги з боку оточуючих та уникнення (копінг пошуку соціальної підтримки та втеча-уникнення); копінг-стратегію уникнення проблеми найчастіше використовують студенти з низьким рівнем стресостійкості.

Отримані результати емпіричного дослідження були покладені в основу програми психологічного супроводу студентів у процесі професійної підготовки з метою профілактики стресів у студентському середовищі загалом та в період екзаменаційної сесії зокрема, розвитку саморегуляції, покращення соціальної адаптованості та емоційного благополуччя в процесі навчання.